

SANAYİ İŞ BİRLİĞİ PROJESİ HAKKINDA GÖRÜŞ YAZISI

6 Ağustos 2019 tarihinde Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü Yatırım Modelleri Daire Başkanlığı tarafından bizlere ulaştırılan 2020 yılı Sanayi İşbirliği Projesine konu olabilecek taslak ürün listesine ilişkin görüşlerimiz aşağıda sunulmuştur.

Taslak ürün listesinin incelenmesinden anlaşıldığı üzere bazı kategoriler çok geniş tutulmuş olmasına rağmen listede ülkemizde hali hazırda üretilen ürünlerin de yer aldığı tespit edilmiştir. Ülkemizde üreticisi olan ürünler işaretlenerek ekte bilginize sunulmuştur. Ancak daha kesin bilginin TİTCK ÜTS kayıtlarından edinilerek ülkemizde zaten üretilen ürünlerin bu kapsamda değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Aynı zamanda listede yer alan ancak yerli üreticisi olmayan ürünlerin de üretilmesi için Sanayi İşbirliği Programı kapsamında kamu alım garantisi vb. araçların kullanılması yerine, mevcut üreticilerimizin atıl kapasitelerinin belirlenerek kamu alımlarında yerli üreticimizin öncelikli değerlendirilmesi, alım garantisi verilecekse önceliğin mevcut yerli üreticimize verilmesinin değerlendirilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

SİP'in nihai amaçları olarak görünen, tıbbi cihaz sektörünün ve ihracat kapasitesinin büyümesi, ülkemizde üretilen ürün çeşitliliği ve katma değerinin artması hedeflerine ulaşılabilmesi için öncelikle serbest piyasa koşullarının etkin çalışmasını sağlamak gerekmektedir. Yeni yatırımlar, Ar-Ge ve ihracat bütçelerinde artış ancak belli bir sermaye birikiminin gerçekleşmesi ile olabilir. Ancak tıbbi cihaz sektörü sermaye birikimi sağlayamamakta, aksine küçülmektedir. Bunun birinci sebebi, kamu alacaklarında oluşan belirsiz vadelerdir. Bir diğer sebep SGK tarafından geri ödenen malzemeler için on yıl gibi bir süre zarfında güncellenmeyen SUT fiyatları olarak eklenebilir. Bu finansman sorunu aslında sağlık bütçesinin yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Sağlık hizmet sunumunun finansman sorunu ödeme sırlamasında en son sıralarda yer alan tıbbi cihaz sektörüne en sert şekilde yansımaktadır. Bütün bileşenleri etkin yürüyen bir sağlık endüstrisinde tıbbi cihaz sektörü büyüyecek ve rekabetebilir ve sürdürülebilir yatırımları kamu güdümü olmadan da yapabilir durumda olacaktır. Ancak suni yatırımlar yolu ile kurulacak şirketlerin mevcut koşullar içinde küresel anlamda rekabetçi ve sürdürülebilir olabileceğinden şüphe duyulmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'nin Gümrük Birliği gereği uygulamaya başlayacağı yeni AB Tıbbi Cihaz Tüzüğü (MDR) gereğince gerek var olan gerekse ithal ikamesi

olarak yeni ürün geliştirirken ihtiyaç duyulacak klinik çalışmalara yönelik destekler daha öncelikli ele alınmalıdır.

Sonuç olarak, SİP'e Konu Taslak Ürün Listesi yerine tıbbi cihaz sektöründe ihracat ve yenilikçi üretimin teşviki için önce mevcut üreticilerin ve start-up'lar gibi teknoloji temelli şirketlerin sürdürülebilir bir finansal ortamda varlık göstermelerinin sağlanması gerekmektedir. Yerli üretim ve yerli Ar-Ge sonucu geliştirilen ürünlerin kamu alım garantisi, ödeme vadelerinin makul sürelerle çekilmesi, SUT fiyatlarının güncellenmesi, SUT'a yerli ve yenilikçi ürünlerin girişinin kolaylaştırılması gibi ekosistemi bütüncül bir şekilde geliştirecek önlemler alınmadan yapılacak ürün listesi belirlemek ve ürün önceliklendirmek gibi kamu yönlendirmesi sonucu doğacak üretimin sürdürülebilir ve rekabetçi olmayacağı kanaatindeyiz. Sürdürülebilir ve rekabetçi unsurlar içeren üretim ancak serbest piyasa koşulları ile şekillenecektir.

